

MOZAIKA

PIONÝRA

7

BŘEZEN
2020

BEZPEČNOST
NA PRVNÍM MÍSTĚ

KONCERT DĚTI
DĚTEM

REPORTÁŽ (4)

SOUTĚŽ
ETAPOVÝCH HER

VÝSLEDEK (12)

FACE, INSTA
NEBO
VLAJKOVANÁ

PSYCHOLOGIE
(22)

PIONÝR

ZAŽEHNĚME OHNĚ
A pokusme se společně
o rekord!
Více na str. 10
a zadní obálce

ŘEKNĚTE PIONÝÝÝÝÝÝR

KONCERT DĚTI DĚTEM 2020 – FOTOKOUTEK

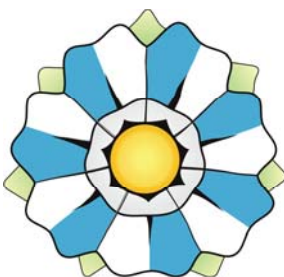

JEDEME DÁL – BEZPEČNĚ!

Stačí zalistovat touhle Mozaikou a je jasné, že máme za sebou velký víkend naplněný tradičními akcemi, ovšem s několika netradičními prvky. ☺ Mám samozřejmě na mysli Ledovou prahu (20. ročník!) a koncert Děti dětem na přelomu ledna a února. O obou akcích se dál v Mozaice dočtete, ale zdaleka to není vše, co tu najdete. Například na stranách 8 a 9 se dozvíte, jaká přání splnil Pionýr oddílům díky Programu podpory pravidelné oddílové činnosti (PROČ) i to, že tento program pokračuje také v roce 2020. Přehlédnout tu nejde také blížící se akci Zažehněme ohně, která bude výraznou součástí oslav 30. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra. Tímhle vydáním se také vine téma bezpečnosti, které se promítá hlavně uprostřed – v části pro vedoucí a v pracovních listech pro děti, ale vrátíme se k němu částečně i v příští Mozaice. O co půjde? Když budete číst pozorně, najdete nápoředu. ☺

Jakub

PIONÝRSKÝ SEDMIKVÍTEK – NEPROŠVIHNĚTE UZÁVĚRKY!

Už jen pár dní zbývá do uzávěrky přihlášek do dvou zasilatelských soutěží Pionýrského Sedmikvítku. Do oblastí Clona (film, foto, video) a Výtvarná činnost můžete své výtvořky přihlásit do soboty 29. 2.

Literární část, která patří také mezi zasilatelské soutěže, má termín uzávěrky o něco později – ve středu 15. 4. I to je ale nedaleko, proto nepamenejte přihlášky odeslat včas.

Všechny tři soutěže mají pro tento ročník jednotné téma – Pionýrská chemie.

Blíží informace najdete na www.sedmikvitek.pionyr.cz.

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

29. 2. 2020 *	RF Pionýrského Sedmikvítku – Clona, Plzeň, PIKOP
29. 2. 2020 *	RF Pionýrského Sedmikvítku – Výtvarná činnost, Holešov, PS Dr. Mirko Očadlíka, SVČ TYMY
20. 3. 2020*	Soutěž technických dovedností, Holešov, PS Dr. Mirko Očadlíka
21. 3. 2020	RF Pionýrského Sedmikvítku – Divadlo, České Budějovice, JČKOP
21. 3. 2020	Zažehněme ohně (společné zapálení ohňů), celá ČR, PS/KOP/Pionýr
28. 3. 2020	27. ročník O Putovní pohár Zlaté Růže, Jindřichův Hradec, JČKOP
28. 3. 2020	RF Pionýrského Sedmikvítku – Výtvarná činnost – slavnostní vyhlášení výsledků, Holešov, PS Dr. Mirko Očadlíka, SVČ TYMY
15. 4. 2020*	RF Pionýrského Sedmikvítku – Literární část, Kroměříž, OZKOP
17.–19. 4. 2020	Kamínka, Trutnov, Pionýr
18. 4. 2020	Soutěž technických dovedností – slavnostní vyhlášení výsledků, Holešov, PS Dr. Mirko Očadlíka, SVČ TYMY
25. 4. 2020	Český pohár v ringu, Mladá Boleslav, PS Restart
7. – 10. 5. 2020	Airsoftový víkend, Mařenice, PS Hrádek
13. 5. 2020	Český den proti rakovině, celá ČR, Liga proti rakovině Praha
22.–24. 5. 2020	RF Pionýrského Sedmikvítku – Dětská Porta, Kroměříž, OZKOP
5.–7. 6. 2020	RESET – Republikové setkání pionýrských oddílů, Brno, JmKOP
9.–14. 8. 2020	Rukodělná LTŠ na Zelené Lhotě, pořadatel PIKOP
4.–6. 9. 2020	MOK – „Malá“ obsahová konference, Vysočina, Pionýr
28. 11. 2020	Společenské setkání, Praha, Pionýr

*Uzávěrka pro zasílání soutěžních prací

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr, z. s. pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 1. 2. 2020 (1. den předchozího měsíce) | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o spolku Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů .doc nebo .rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk (300 ppi – pro použití v tisku ve velikosti 1:1). | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek. Grafická úprava: Tereza Trojanová. | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

MOZAIKA 7/2020

Foto na titulu: Matěj Zíka Koncert Děti dětem	1
Koncert Děti dětem – fotokoutek	2
Koncert Děti dětem	4–5
Ledová Praha	6
Splněná oddílová přání	8
Zažehněme ohně	10
Buďme ideální MDŽ můžeme slavit každý den	11
Soutěž etapových her – výsledek	12
Pro vedoucí oddílů a klubů	
Pro děti	
Kde se hraje dodgeball	13
Pionýrská metoda – Spolupráce a škola vztahů Rozhovor s náčelníkem SPTO	14
Český den proti rakovině Setkání s náměstkem ministra ŠMT	15
Makáme na sobě.	16
RESET Rukodělný slabikář	17
Řekni ne!	18
Aktuality	19
Kaleidoskop	20
Face, insta nebo vlajkovaná	22
Stoleté výročí státní vlajky	23
Zažehněme ohně!	24

PARÁDNÍ KONCERT DĚTI DĚTEM

aneb jak jsme oslavili výročí a (ne)podpálili Kongresák

Pionýr letos slaví třicet let od obnovení své samostatné činnosti, a tak si více než tisícovka návštěvníků koncertu Děti dětem užila nejen skvělá hudební a taneční vystoupení soutěžících Pionýrského Sedmikvítku, proložená předáváním prestižních Putovních pohárů předsedy vlády ČR, ale také svéráznou „narozeninovou“ oslavu, která zahrnovala i „zapálení“ veliké pagody z třiceti polen. Vše ale dobře dopadlo, takže i přítomný požární dozor si mohl v klidu užít koncert. ☺

Hned v úvodním vystoupení shrnul předseďa Pionýra Martin Bělohávek celou myšlenku koncertu Děti dětem, když oslovil sál zaplněný dvanácti stovkami návštěvníků slovy: „Dobrý večer, holky a kluci, protože se sluší jako první pozdravit ty, pro koho je dnešní večer hlavně určen.“ Hlediště bylo skutečně zaplněné hlavně dětmi, jako každý rok si na koncert ale našli cestu i významní hosté, mezi kterými byli zástupci obou komor Parlamentu ČR, vysocí státní úředníci i zástupci partnerů akce.

TANEC, HUDBA I DIVADLO

Na koncertu Děti dětem jde ale hlavně o to, aby děti na pódiu, což jsou vybraní účastníci republikových finále Pionýrského Sedmikvítku, předvedly své umění dětem v hledišti. A jako každý rok to byla jízda od začátku do konce. Hned v úvodu mohli diváci například žasnout na šikovnost, s jakou Mažoretky Leontýnky vířily svými hůlkami. Že jedna kytara a zvučný hlas stačí k tomu, aby se se hlediště rozvlnilo a rozsvítilo nespočtem světýlek mobilních telefonů jako hvězdné nebe, dokázala Jitka Knížková a její autorské písničky. Jako záplavu modrých triček na pódiu a skvěle ladících hlasů v uších si nejspíš diváci zapamatují pěvecký sbor Štěpánka, který je rozhoupal například spirituálem Jozue ten porazil Jericho. Hned nato všichni v sále na vlastní oči a uši poznali, co znamená „pink power“, když je do sedadel přibila

energie tanečnic ze skupiny Freaks Crew v růžových mikinách a jejich streetdance vystoupení. První polovinu programu uzavřela kapela Docela – na první pohled docela malé děti, které ale překvapily rockovými peckami. Během přestávky se na pódiu objevily kulisy pro vystoupení divadelního oddílu Puzzle o obvinění a (dost realisticky podané) popravě

večer se nesl také v duchu oslavy 30. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra. Nejen, že moderátor Jan Kovařík připomínal výrazné pionýrské momenty posledních tří desetiletí, ale připraven byl i jeden nápad, který u některých organizátorů vzbuzoval lehké obavy, ale nakonec se povedl úplně parádně! Děti v hledišti si od zadních řad přes celý sál posílaly

„DOBRÝ VEČER, HOLKY A KLUCI, PROTOŽE SE SLUŠÍ JAKO PRVNÍ POZDRAVIT TY, PRO KOHO JE DNEŠNÍ VEČER HLAVNĚ URČEN.“

údajně čarodějnice. Ze závěru šel bez řečí mráz po zádech... Na lehčí notu zahrála taneční skupina Babydance s choreografií na téma talentových soutěží. Rozvířené emoce nakonec před velkým finále trochu zklidnila svým pohodovým zpěvem Eva slavíková. Posledním vystupujícím večera byla ostravská pop-rocková skupina Self Made, která dříve také prošla soutěžemi Pionýrského Sedmikvítku. A jak se na finále sluší a patří, byl to docela nářez. Děti se nahrnuly pod pódium a tančily, tleskaly, skákaly... zkrátka se na rozloučenou s koncertem pořádně vyřádily.

OSLAVA VÝROČÍ

Už od začátku byl ale program večera proložen různými vstupy. Šlo například o udělování Putovních pohárů předsedy vlády a také o jedno hodně překvapivé ocenění (více na vedlejší stránce). Celý

polena, ze kterých na pódiu vznikala slavnostní hranice. Vše se obešlo bez karambolů a nastaly i opravdu roztomilé situace, jako když se s jedním polínkem vyškábali po schodech na pódium tři prckové, kteří ho sotva nesli, ale byli prostě k sežrání. ☺ Nakonec na potměšlém pódium přišly čtyři děti s loučemi, které ji postupně ze všech stran zapalovaly (nebo spíše rozsvěcely, protože kvůli bezpečnosti samozřejmě nešlo o skutečnou vatru, ale efekt vytvořený elektrickým světlem) – každé ve jménu dvou Ideálů Pionýra (ano, čtyřikrát dva není sedm, proto poslední palič přiložil svou louč ve jménu Přátelství a Pionýra). A tak byla pro tento večer oslava výročí zakončena za praskání plamenů při atmosféře táboráku. Těžko si představit pro nás pionýry vhodnější tečku.

Jakub

Součástí koncertu Děti dětem je každoročně i předávání Putovních pohárů předsedy vlády ČR. Jejich novými držiteli jsou Olomoucko-zlínská krajská organizace Pionýra (v oblastech Dětská Porta a Literární část), Pionýrská skupina dr. Mirko Očadlíka (v oblastech Tance a Výtvarná činnost), Jihočeská krajská organizace Pionýra (v oblastech Divadlo a Melodie), Pionýr, z. s. - Krajská organizace Kraje Vysočina (za oblast Folklorních tanců) a Plzeňská krajská organizace Pionýra (za oblast Clona).

Po symbolickém zapálení slavnostního ohně ovšem přišel ještě jeden nečekaný okamžik programu. K ohňům patří rituály a mezi nimi i oceňování těch, kdo si ho zaslouží. Nebývá to na koncertu zvykem, ale letos zde proběhlo předání nejvyššího vyznamenání Pionýra – Křišťálové vlaštovky. Tu letos převzala místopředsdkyně a ekonomka Pionýra

Kateřina Brejchová, která do poslední chvíle nic netušila. Kdo tam nebyl, bude si ten okamžik, kdy zaznělo Káčino jméno, muset představit – jen nápodoba, slz ukáplo větší než malé množství.

23. ročník koncertu pořádá Pionýr tradičně spolu s Nadací Dětem 3. tisíciletí.

Záštitu nad koncertem převzal Ing. Andrej Babiš, předseda vlády ČR., Mgr. Radek Vondráček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a Ing. Robert Plaga, Ph.D., ministr školství, mládeže a tělovýchovy. Děkujeme!

Děkujeme partnerům koncertu!

PRAGUE
CONGRESS CENTRE

zatiši group

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

DVACET LET LEDOVÉ PRAHY

Ledová Praha je největší otevřená akce Pionýra, kterou pořádá spolu s Nadací Dětem 3. tisíciletí. Letos byl ročník opravdu výjimečný, protože v roce 30. výročí obnovy samostatné činnosti Pionýra proběhla Ledovka přesně podvacáté. K tomuhle dvojitému výročí jsme účastníkům nadělili i dost novinek. Nabídka volných a zlevněných vstupů do pražských muzeí, památek a dalších zajímavých míst přitáhla jako v posledních letech zhruba 15 000 účastníků. Nabízíme úryvky ze zpráv od některých z nich...

... V Národním zemědělském muzeu jsme si nechali vyprávět příběh našeho zemědělství, příběh o všem mezi zemí a talířem. Dostává se nám unikátní pohled na zemědělství a fenomény s ním spojené. Přízemí je věnováno zemědělské technice a expozici Jede traktor. V prvním patře se nám nabízí pohled na přírodní zdroje, díky kterým si člověk od počátku zajišťoval obživu. Prohlížíme si expozici Myslivost a Rybářství. Druhé patro je věnováno prezentaci zemědělství jako jednoho z největších objevů lidstva. Expozice Zemědělství, Voda v krajině. Třetí patro je věnováno stravování – expozice Gastronomie. Zde můžeme nakupovat potraviny, zaplatit u pokladny. Nechybí ani vaření...

Květa Hrbáčková, PS Beroun-Závodí

... Další zastávkou byl Památník Heydrichiády, který se nachází přímo pod Kostelem sv. Cyrila a Metoděje. Navštívili jsme i samotnou kryptu, ve které se psaly dějiny naší země. ... V neděli jsme měli naplánovanou jednu výstavu, ale ne ledajakou. Jednalo se o výstavu Cosmos Discovery, která dočasně sídlí na pražském výstavišti. Výstava mapuje historii objevování vesmíru od Lajky a Enose, přes první kroky na Měsíci a budování orbitální stanice až po lety raketoplánů a prozkoumávání Marsu...

Zdeněk Malý, PS 8. března Jindřichův Hradec

... Na Karlově náměstí jsme se zúčastnili „Neviditelné výstavy“, která pro nás byla velkým zážitkem. Hodinu jsme strávili v prostředí, které je pro naše nevidomé občany běžné. V úplné tmě jsme procházeli bytem, ulicí, lesem, museli jsme také přejít most a na závěr jsme si v restauraci mohli objednat něco k pití. Tato hodina prožita ve tmě byla pro většinu z nás jedním z největších zážitků letošní Ledové Prahy...

členové PS Dr. M. Očadlíka, Holešov

... Tentokrát jsme měli v plánu objevit „Vyšehrad“. Cestou jsme to vzali přes Pankrác a obdivovali na střeše obchodního centra Arkády „Svět medúz“. Po poledni už naše parta procházela Tábořskou bránou a mířila k Vyšehradu, kde nás u Cihelné brány čekala prohlídka spleťtého systému kasemat (podzemní chodby pro rychlý přesun vojska, barokní opevnění). Potom následovala zastávka na Slavíně. Každý tu našel náhrobek se slavným jménem, které znal (někdo více, někdo méně, podle toho, jak dával pozor ve škole ☺). Nechyběla procházka po hradbách s výhledem na Prahu. Vzpomněli jsme si na bájněho Horymíra a jeho koně Šemíka...

Hanka Šilhavá, PS Klub dětí Dobruška

... Jako první jsme si prohlédli miniatury, na které jsme koukali pomocí mikroskopů. Nejzajímavější byli velbloudi umístění v „očku“ jehly. Naše cesta pokračovala přes zubatku u Petřína k muzeu NaFilm, ve kterém byly ukázány různé filmové triky. Den jsme zakončili v muzeu iluzí, kde jsme se mohli stát liliputem na židli nebo zažít defenestraci...

Kudrlina – Karol Kremlíková, PS Otava Sušice

POVEDENÁ TISKOVKA

Ve čtvrtek 23. ledna dopoledne proběhla tisková konference k 20. ročníku Ledové Prahy, 30. výročí obnovení samostatného Pionýra a k dalším tématům v krásných prostorách Malého zrcadlového sálu Rohanského paláce (MŠMT). Pozvání přijali například redaktoři z Českého rozhlasu, Rádia Blaník, České tiskové kanceláře i médií z oblasti dětí a mládeže jako Archa a Dětská tisková agentura. Kromě představitelů Pionýra na TK vystoupil i náměstek ministra ŠMT PhDr. Karel Kovář, Ph.D.

NEJEN LEDOVKA

Jako každý rok byl program Ledové Prahy doplněn i o další přidružené aktivity a příležitosti. Účastníci mohli vyzkoušet např.

VELKOU LEDOVOU SOUTĚŽ

V pátém ročníku vědomostní soutěže o ceny od Pionýra a firmy MINDOK bylo opět oceněno 100 nejúspěšnějších soutěžících, 50 z nich získalo hru Země na cestách.

GEOCACHING NA LEDOVÉ PRAZE

Hra pro „kačery“ byla tentokrát v duchu aktuálních výročí Jana Amose Komenského

inspirována pražskými školami. Závěrečnou schránku s drobným dárkem nakonec „uložilo“ 24 hledačů.

30 TRAS

Spolupráce s turistickou aplikací Na kole i pěšky dala vzniknout 30 „ledovkovým“ trasám. Ty provedly účastníky po místech v nabídce Ledové Prahy a ukázaly jim i další zajímavosti.

PODĚKOVÁNÍ PARTNERŮM

Pionýr a Nadace Dětem 3. tisíciletí pořádají Ledovou Prahu jako charitativní akci pro děti. Děkujeme všem partnerům, kteří nám v tomto pomáhají. **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, ředitelům a personálu těchto základních škol: **První jazyková základní škola v Praze 4, Základní škola Chodov, Základní škola Květnového vítězství, Základní škola Plamínkové.**

PROČ – SPLNĚNÁ ODDÍLOVÁ PŘÁNÍ

Program podpory pravidelné oddílové činnosti, pro který se vžila zkratka PROČ, letos běží už třetím rokem a dál pomáhá s rozvojem činnosti oddílům po celé republice. Jaká přání pomohl splnit loni?

Díky dotaci PROČ můžeme nejen na schůzkách i akcích pořizovat kvalitní fotografie a informovat tak rodiče i přátele o naší činnosti. Za to díky. ☺

Pavla Pokorná, PS Brabrouč

V naší klubovně jsme v rámci projektu vybudovali zázemí kuchyňky. Máme nové skříňky s dřezem, vyměněnou vodovodní baterii a odpad. Kuchyňku využíváme na schůzkách (např. v zimě vaříme čaj) i při sobotních akcích. Udělala velkou radost dětem i rodičům.

Marcela Hrdličková, PS obránců míru Chropyně

Pro děti z oddílu Rolničky jsme pořídili nové vesty a přilby a kluci z oddílu Čtyřlístek PS Chomutov získali nové vysílačky a na airsoftových akcích můžou prima komunikovat.

Jiří Perkner, PS Chomutov

V posledních letech jsme měli problém s místem. Program PROČ přišel jako na zavalanou. Díky němu máme nové police, kam se vešly kromě dosavadního materiálu i další hry z téže dotace. Pro šachový oddíl jsme z projektu pořídili moderní hrací a databázový program a navíc televizi s velkou obrazovkou, kde z počítače promítáme již předem sestavené přípravy na výuku královské hry.

Mirek Maršálek, PS Jince

Naše skupina vznikla v roce 2018. Za velké podpory naší Plzeňské KOP se nám díky dotaci podařilo získat materiál pro začínající činnost našich dvou oddílů. Zakoupili jsme si věci do přírody (kotlíky, křesadla, stany), materiál na rukodělné práce (lepidla, tempery, papíry, štětce apod.). Část finančních prostředků jsme využili na dopravu na dvou-denní akce a pro účetní potřeby jsme pořídili i přenosný notebook.

Karel Steinbach, PS Skřítkové Bližejov

Chtěli jsme si splnit některá přání, propojit při akcích děti a dospělé napříč oddíly naší PS a taky trochu potrápit tělo a zvýšit si fyziku. Co jsme si tedy splnili a dopřáli? „Plaveme v tom spolu“ – zdokonalovací kurzy plavání. „Visíme v tom spolu“ – děti si zkusily pohyb na lezecké stěně. „Jedeme v tom spolu“ – dvoudenní cyklovýlet s přespáním v klubovně pionýrských přátel. „Jdeme v tom spolu“ – výuka nordic walkingu a turistiku na naší krásné Šumavě. I přes „trochu“ nervů při úřadování to stálo za to

Vladka Brandová, PS Tuláci

Z příspěvku jsme pořídili notebook, tiskárnu, fotoaparát a také foto papíry a drobný materiál. Děti jsou nadšené, pořizují fotky z činnosti a také jsme uskutečnili setkání a workshop s mladým fotografem Kryštofem Vaňkem, držitelem Zlatého oříšku za rok 2019, který svým vrstevníkům ukázal a vysvětlil, jak správně fotit a zpracovat fotografie.

Jarmila Vaclachová, PS Dr. Mirko Očadlíka Holešov

V roce 2019 jsme se poprvé zapojili do programu PROČ. Díky finanční podpoře jsme si kromě běžných materiálů na schůzky zakoupili například terasový ohřívač pro zimní akce a také novou skupinovou kameru a hned vznikla nová pěkná videa.

Ivana Mochurová, PS Jitřenka Kdyně

Podpořená činnost byla tradičně směřována na tvoření inspirované ročními obdobími a na motivaci vyhlášenou v rámci Pionýrského Sedmikvítku. Zakoupili jsme malířské stojany, plotr a materiál na tvoření. Prostředky byly také využity na realizaci čtyř výstav našeho oddílového tvoření.

Miroslav Dvořák, PS Nepomuk

Díky příspěvku z programu PROČ jsme zazdili nehezky výklenek v klubovně Dřevák v Domažlicích a místo starých skříní máme krásný sklad pomůcek a zamykatelnou vestavěnou skříň na dokumenty. Děti byly nadšené z velkého dárku – 20 larpových luků se šípy. Bojovky s nimi nemají chybu! Oddíl Pegas si navrhl a nechal vyrobit oddílová trička. A také jsme díky PROČ zažili několik víkendovek mimo naši táborovou základnu.

Dáša Čechová, PS Mír Domažlice

Díky dotaci se nám podařilo zařídit novou klubovnu pro hudební oddíl Muzikanti, který pracuje v pronajatých prostorách ZŠ, a takto mohl vzniknout útulné prostředí pro naše hudebníky. Navrch jsme mohli dokoupit další hudební nástroje a notové stojany, kterých máme na našich koncertech stále nedostatek. Turistický oddíl zase využil dotaci na stany a výměnu židlí ve své klubovně.

Zuzana Del Favero, 32. PS Galaxie

Díky příspěvku PROČ jsme si mimo běžné věci (kreativní potřeby, balonky, masky, světýlka na bojovky, horolezecké potřeby) mohli dovolit celý víkend zaskákat a zasoutěžit na pronajaté nafukovací atrakci. Navíc jsme si objednali ohnivou šou, na kterou bychom bez dotace nedosáhli.

Katka Müllerová, PS Mladých požárníků Obora

Díky získaným prostředkům konečně všichni v okolí poznají, že jsme PIONÝŘI a že jsme ZA VODOU!!! Třeba si i rodiče nových členů přestanou plést oddíly a nebudou omlouvat své ratolesti ze Skauta, ale z Pionýra. ☺

Také jsme si pořídili v rámci výměny nevyhovujícího vybavení nové jídelní sety do kuchyně a vypadají moc hezky.

Ivana Vejvodová, PS Za Vodou Josefov

ODDÍLOVÁ PŘÁNÍ PLNÍME I V ROCE 2020

Uzávěrka projektů PROČ – tedy projektů na podporu pravidelné činnosti je za dveřmi – bude už 2. března. Nevěříte? Tak se podívejte do kalendáře. A to máme letos o celý jeden den víc. Taký v programech je toho vypsáno víc než obvykle.

První část je určena pro každého, kdo pravidelně pracuje s oddílem a chtěl by realizovat něco, na co běžně nemá peníze.

Druhá je pro ty, kteří mají nápad, jak činnost oddílu otevřít, rozšířit. Pro skupiny, které chtějí založit nový oddíl. Pro oddíly, které rozšiřují klubovny, aby se do nich vešly všechny děti, které na schůzky chodí. Pro ty, kteří oddíly dělí na družiny, aby mohly pojmout všechny, kteří do oddílu přichází.

Třetí část je úplně nová. Každý rok do projektu PROČ přibývá něco nového. Tou letošní novinkou jsou inovativní projekty. Ujmou se? A oč jde?

V každé pionýrské skupině přetřásáme různé problémy, třeba, že máme moc dětí a chybí vedoucí. Co s tím? Pomohlo by rozdělení dětí do družin? A co vlastně mohou družiny dělat samostatně? Jak moc má vedoucí oddílu zasahovat do práce a vedení družin? Někde ale už mají osvědčený recept. Ví, jak to dělat, aby se v oddíle udržel pocit sounáležitosti, jak

pořádat společné akce, jak přitom podporovat soutěživost mezi družinami, mají vyzkoušené, jak děti do družin dělit. Podle věku? Podle toho, kdy má kdo čas? Podle toho, kde jsou kamarádi? Jak zabránit pendlování ne-

oddílových Vánoc"? K čemu vůbec jsou dobré tradice a rituály? Proměňují se v průběhu času? Jak – řízeně nebo nahodile? Jak složité je takové tradice budovat? Proč to někde jde (a většinou je to provázáno se stabilizovanou

KAŽDÝ ROK DO PROJEKTU PROČ PŘIBÝVÁ NĚCO NOVÉHO. TOUTO LETOŠNÍ NOVINKOU JSOU INOVATIVNÍ PROJEKTY.

”

spokojeného nebo konfliktního jedince mezi družinami? Jak budovat to družinově jedinečné a přitom udržet společné tradice.

A tradice? To je druhé téma inovativních projektů. Že to nejde k sobě – tradice a inovace? Zdánlivě. Mnohé tradice, mnohé rituály, formující příslušnost ke skupině, oddílu, k Pionýru, jsme v minulosti opustili. Dnes vedeme debaty o tom, zda a nakolik chybí. Slib? Oddílové či skupinové oblečení? Tradiční výroční oheň? Nebo se nám tradice smysly do „tradičního tábora“ nebo „tradičních

“

členskou základnou, vracejícími se členy či členstvím dětí členů v průběhu času) a někde ne? Nemáme na to čas? Nenapadlo nás to?

Myslíte si, že na některé otázky znáte odpovědi a nebo že byste je chtěli hledat? Pak je tahle část Programu podpory pravidelné činnosti oddílů letos určena právě vám. Podporu své oddílové činnosti (a každý určitě má své sny – materiál, vybavení, aktivity) můžete spojit s přípravou výstupu, který ve své práci pak budou moci využít i další vedoucí a instruktoři.

ZAŽEHNĚME OHNĚ!

POJĎME DO TOHO SPOLEČNĚ!

V tradiční den spojený s počátkem jara, v sobotu 21. 3., v 16.30 zapálíme na co nejvíce místech po celé republice pionýrské ohně. Přivítáme tak jaro a přilétající vlaštovky, oslavíme 30. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra a také se pokusíme o nový český rekord v počtu ohňů zapálených ve stejný čas!

KDY – 21. BŘEZNA 2020 V 16.30

KDE – PO CELÉ REPUBLICCE

KDO – MY, PIONÝŘI

JAKÉ OHNĚ?

Do akce Zažehněme ohně lze zapojit v podstatě jakýkoli oheň, jediná podmínka je jeho zapálení v sobotu 21. 3. 2020 v 16.30 (může ale klidně proběhnout v rámci celovíkendové akce). Pro orientaci dělíme přihlášené ohně do čtyř typů:

- Slavnostní
- Buřták
- Užitkový
- Jiný (pokud se „nevejdete“ do uvedených kategorií)

Bez ohledu na typ ale musí jít o ohně kontrolované a řádně zabezpečené. Pozor na to, zimní bundy fakt rychle hoří...

KDE ZAPALOVAT?

Kdekoli je to možné a kde vám to vyhovuje, pro inspiraci pár příkladů:

- U klubovny (na místě pravidelné činnosti).
- Při oddílové výpravě v přírodě
- Na tábořištích či základnách.
- Na akci pro veřejnost.
- Na jinak zajímavých místech (například na nejvyšším kopci v okolí).

JE AKCE OTEVŘENÁ?

I toto je jen na vás. Pokud se chystáte zapálit oheň například v cíli výpravy kdesi v přírodě a pak vyrazit zpět, nejspíš nebudete svolávat okolní obyvatele ani lesní zvířátka. Stejně tak ale můžete „zážeh“ provést přímo v obci, kde působíte, a pozvat všechny široko daleko na prezentaci činnosti, hry, opékání buřtů, zpívání s kytarami a podobně.

JAK SE PŘIHLÁSIT?

Svůj oheň (nebo přesněji akci, při které bude zapálen) můžete přihlásit pomocí Přihlašovny. Zde stačí jen vyplnit několik základních údajů (jako místo, popis akce, kontaktní osoba atd.).

Po schválení se všechny ohně objeví v přehledu na webu akce. Ty, které jsou označené jako otevřené, se rovněž zobrazí v přehledu otevřených akcí na úvodní stránce pionyr.cz.

JAK NA REKORD?

S agenturou Dobrý den máme sjednaný pokus o zápis do České knihy rekordů. A je jen na nás, zda počet ohňů bude dostatečný. Rekord spočívá v současném zapálení ohňů právě v jeden okamžik, a to v půl páté odpoledne.

Agentuře dobrý den budeme dokládat seznam ohňů (i proto je nutné se včas přihlásit) a ke každému ohni fotodokumentaci. Proto je potřeba, aby z každého ohně bylo pořízeno alespoň 5 až 10 fotografií. Budete-li fotit telefonem s GPS, je možné zapnout i lokalizaci fotek, aby se u fotografie zobrazovaly souřadnice.

Pokud budete sdílet zprávy a fotografie ze svého ohně přes sociální sítě, můžete kromě našich hashtagů #pionyr a #zazehnemeohne použít také #Českákniharekordů.

#PIONYR

#ČESKÁKNIHAREKORDŮ

#ZAZEHNEME OHNE

PIONÝŘI, 21. BŘEZNA 2020 V 16.30 TO PROSTĚ ZAŽEHNĚME!
pionyr.cz/30-let-po-svem/ohne

BUĎ IDEÁLNÍ!

Již v pátek 20. 3. začne hra pro jednotlivce i skupiny **Buď ideální!**

CELÁ HRA BUDE PROBÍHAT NA WEBOVÉ STRÁNCE WWW.BUDIDEALNI.PIONYR.CZ, KDE SE JIŽ BRZY OBJEVÍ VŠECHNY POTŘEBNÉ INFORMACE.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Co bude vaším úkolem?

Splnit co nejvíce z 210 drobných úkolů.

Proč zrovna 210?

Vždy 30 úkolů se bude vázat k některému ze 7 Ideálů Pionýra (z Programu Pionýra).

Zdá se to hodně?

Nebojte, úkoly nebudou nijak časově náročné. ☺

Do kdy úkoly splnit?

Závěrečné vyhodnocení proběhne na RESETu v Brně.

A co za to?

Hlavní je užít si zábavu. Zjistit, co je náplní Programu Pionýra, a pro ty z vás, co zvládnou v některém z Ideálů splnit všech 30 úkolů, je za každý připravena i malá odměna.

MDŽ MŮŽEME SLAVIT KAŽDÝ DEN

Mezinárodní den žen mnoho lidí v Česku považuje za přežitek. Pro mě je 8. březen připomínkou vytrvalého boje za práva žen. Úspěchy tohoto úsilí jsou nesporné, přesto se ženy (a někdy i muži) v mnoha oblastech života stále potýkají s nerovností a předsudky. Proto považuji za důležité v něm pokračovat.

Na Pionýru se mi líbí, že v něm holky a kluci tráví čas společně a věnují se rozmanitým činnostem podle svých zájmů a možností – a ne podle pohlaví. Každý se u nás může přesvědčit, že muži se umí postarat o děti a ženy zvládnou rozdělat oheň. Pochvalu si náš spolek zaslouží také za to, že umožňuje ženám podílet se na vedení a rozhodování. Svědčí o tom vyrovnané zastoupení na různých úrovních vedení.

Pionýr nefunguje izolovaně od zbytku společnosti. I my se občas setkáváme se

Františka Plamínková

stereotypy a způsoby chování, které negativně dopadají na dívky/chlapce, ženy/muže, nebo na lidi, kteří se neztotožňují s žádnou z těchto škatulek.

MDŽ je jen jednou za rok. Já bych si ale přála, abychom ženy a dívky podporovali každý den. Co pro to můžeme udělat? Poslouchejme zkušenosti žen a berme je vážně. Všimějme si toho, co u nás v oddíle dělají holky a co kluci. Je to rozdělení férové a považujeme všechny činnosti za stejně hodnotné? Učme chlapce, jak zvládat emoce a jak se chovat k dívkám s respektem. Nebojme se ozvat, když kamarádi zlehčují násilí na ženách, nebo o nich mluví jako o podřadných.

Důležité je také připomínat si ty, kteří za rovné postavení žen bojovali a bojují.

Právě uplynulo sto let od přijetí československé ústavy, která ženám zaručila volební právo. U této příležitosti si můžeme popovídat třeba o hrdinských činech Františky Plamínkové nebo si přečíst feministické názory Tomáše Garrigua Masaryka.

Barbora Nechanická

VÝSLEDKY SOUTĚŽE ETAPOVÝCH HER

Do letošního ročníku soutěže etapových her se sešlo šest celotáborových her a jedna celoroční. Všechny dodané hry byly kvalitní a zajímavé. Výběr poroty byl přesto jasný a výsledky si můžete přečíst v rámečku.

1. místo **Hraj, džungle čeká** – PS Pavučina (Veronika Cejpková a kol.)
2. místo **Země fantazie** – PS Švermováček (Zuzana Pochmanová)
- Příšerky s. r. o.** – PS Ivanovice na Hané (Pavlína Želazková a kol.)
3. místo **V zajetí stroje času** – PS Domažlice (Vendula Pangráčová a kol.)

Bylo uděleno také zvláštní ocenění pro celoroční hru: **Cesta do Pravěku** – PS Ivanovice na Hané (Jaroslava Bejšovcová)

Všem zúčastněným děkujeme. Zpracované hry budou k dispozici v průběhu první poloviny tohoto roku.

Zatím se inspirujte staršími hrami na: pionyr.cz/soutezetaповychher

SOUTĚŽ
ETAPOVÝCH
HER

VÍTĚZNÉ JUMANJI Z BRNA

Rozhovor s Verčou Cejpkovou, tvůrkyní vítězné etapové hry. O čem hra byla, jak probíhala příprava a provedení, co se nejvíce povedlo, co plánuje na další rok a mnohé další.

O čem je vaše etapová hra? Mohla bys ji nějak představit?

Naše etapová hra byla na téma Jumanji. Jmenovala se „Hraj, džungle čeká!“, protože jsme nechtěli, aby děti na tábor přijely s konkrétním očekáváním průběhu tábora. Začalo to už na před-táborovém výletě. Tam jsme našli herní plán a ten nám „vcucnul“ instruktory. Další den po nich nebylo ani vidu ani slechu, zbyly nám jen jejich krosny.

Na táboře se nám plán zase rozsvítil a rozhodli jsme se, že budeme následovat pokynů, co tam byly napsané. Prošli jsme branou a ocitli jsme se v džungli. Postupně jsme plnili různé úkoly, co nám džungle ukládala. Úkol byl vždycky uveden nějakou básničkou uvnitř „oka“ her-

ního plánu. Cílem bylo získat čtyři drahokamy. V táboře na nás čekal velký obelisk a na něm nakreslená zvířata. Vždycky, když se drahokam vložil do oka zvířete, rozsvítil se. Na konci jsme získali drahokamy všech čtyř barev odpovídajících barvám družinek.

Kdybys měla říct, proč by měl vaši hru někdo vzít a zahrát si ji, co je na ní zajímavého?

Nejzajímavější na celé CTH je nejspíš herní princip, ve kterém nesoutěžily družinky proti sobě, ale snažily se společně dosáhnout stejného cíle – porazit Hru. Každá družinka měla

své specifické vlastnosti (představovala jednu herní postavu) a jediné za pomoci všech dohromady mohly vyhrát.

Jak probíhaly přípravy?

Snažíme se scházet se všemi vedoucími alespoň jednou do měsíce. Chci, aby do debaty přispěli všichni. Když se nás sejde deset, výstupem je velké množství různých nápadů a názorů. Následně si k tomu s odstupem času sedneme třeba ve dvou a z nápadů vybereme ty, co se nám hodí do kontextu nejvíce. Následně je pak rozvíjíme dál na dalším KV (kolektivu vedoucích).

Jde ve výsledku skloubit tolik nápadů?

Skloubit to jde, je to jen otázka času. Sešly se různé nápady, ty jsem pak nechala tak týden uležet. Potom jsem si k tomu sedla a sepsala jsem, na co jsem si povzpomínala. Lepší nápady člověku utkví v hlavě, zbytek pak najde v poznámkách. Na dalším KV jsem ostatním řekla, co máme sepsáno a jestli chtějí něco doplnit. Když máme kostru, řekneme si, jaké bychom chtěli typově hry. Typy her se následně rozdělí mezi jednotlivé vedoucí. Letos to bude tak, že budou vedoucí chystat jednu hru ve dvou provedeních (putovní a klasické), které budou jistým způsobem propojené. V tom to bude těžší. Jsem zvědavá, jak se s tím poperou. Obecně ráda motivuji vedoucí výzvami a překážkami. Je potřeba, aby je příprava tábora bavila a v jistém smyslu to pro ně samotné byla hra. Čím více energie do ní vložím, tím více pak považují tábor za „svůj“ a o to víc si jej pak užijeme my i děti.

Jak to probíhalo na táboře? Byl jeden programák, co to měl celé na starost, nebo...?

Já jsem byla hlavas a programák zároveň. Měla jsem k sobě programáka, co se staral především o kulisy. Dohodli jsme se spolu, kterou hru budeme hrát. Já jsem vysvětlovala pravidla a řešila, aby měly děti správné oblečení a tak. On nachystal pomůcky. Celkem jsme měli čtyři družinky, čtyři vedoucí k nim, dva instruktory, a zbytek zdravotníci a kuchařka.

Všichni vedoucí družinek vědí, jaký bude program?

Rámcově ano, nevědí detaily, ale to ani já ne, proto je máme sepsané. Před hrou vždycky zopakujeme, co je potřeba. Během tábora pak každý vidí svou hru, kterou vymyslel. I když je mnohdy dotvářena a pozměněna, přesto díky tomu vědí, že přiložili ruku k dílu. Není to pak náhodných deset lidí, co se zrovna sejdou v místě tábořiště, ale jsme sehraná parta, která věnovala svůj čas společnému cíli po celý rok. A výsledek je znát na první pohled.

Co máte v plánu na letošek?

Na letošek máme v plánu být námořníci. Chystáme se na takovou poklidnou veselou výletní plavbu po okolních ostrovech. Konec konců, co taky jiného si představit pod názvem tábora „Vítr, slů a zpěv“. A třeba na nás i letos čeká nějaké to dobrodružství...

ptala se Tírís

KDE SE HRAJE DODGEBALL?

Protože dodgeball aspiruje na to stát se oficiálním celorepublikovým sportem, potřebuje aktivní kluby dospělých. Těch je v celé České republice několik a další postupně přibývají, všechny mají Facebookové stránky i Instagram, takže pokud hledáte inspiraci nebo byste se chtěli podívat, jak takový dospělý dodgeballový hráč a hráčka opravdu vypadají, neváhejte a navštivte jejich profily!

MORAVA

Město: Kopřivnice

Název týmu: Olbram Challenge

Vedoucí týmu: Michal Hudec

FB Stránka: Dodgeball Kopřivnice – Tým Olbram Challenge

Tréninky: ZŠ Milady Horákové, Kopřivnice, neděle od 18.00

Vůbec první tým v České republice, který založil pionýr Miroslav Klimecký a v současné době je veden dalším z pionýrů, Michalem Hudcem.

Město: Frýdek-Místek

Název týmu: Rudí Orli Frýdek-Místek

Vedoucí týmu: Petr Liberda

FB Stránka: Dodgeball – Frýdek-Místek

Tréninky: 11. ZŠ, Frýdek-Místek, středa od 19.15

Úřadující dvojnásobní šampioni ČR v kategoriích Muži a MIX, frýdeckomístecké Ženy skončily v roce 2018 na prvním místě a v roce 2019 na místě druhém.

Město: Brno

Název týmu: D-Storm Brno

Vedoucí týmu: Filip Dospiva

FB Stránka: D-Storm Dodgeball Brno

Tréninky: Na Slovaňáku, Brno, středa od 17.30

Úřadující české šampionky v kategorii Ženy, v kategorii Muži a MIX Brno získalo třetí místa.

ČECHY

Město: Ústí nad Labem

Název týmu: DC Lachtani Ústí nad Labem

Vedoucí týmu: Daniel Svoboda

FB Stránka: DC Lachtani Ústí nad Labem

Tréninky: ZŠ Mojžíř, Ústí nad Labem, pondělí a čtvrtek od 18.30

První tým, který byl založený v Čechách, v kategorii Muži a MIX skončili na MČR stříbrní, Ženy obsadily čtvrté místo.

Město: Praha

Název týmu: Prague Crocodiles

Vedoucí týmu: Martin Černík

FB Stránka: Dodgeball – Prague Crocodiles

Tréninky: SOŠ Jarov, Praha, úterý od 18.30

Praha skončila na loňském MČR čtvrtá v Mužích a Mixu, Ženy skončily bronzové.

Město: Chomutov

Název týmu: Chomutov Bobíci

Vedoucí týmu: Jan Sadílek

FB Stránka: Dodgeball Chomutov – Team Bobíci

Tréninky: ZŠ Kadaňská, čtvrtek od 14.30

Bobíci jsou spíše dorosteneckým týmem, protože jde o žáky deváté třídy na ZŠ Kadaňská v Chomutově. Jsou to největší

bojovníci, kteří na MČR dokonce porazili i pár týmů dospělých.

Město: Plzeň

Název týmu: Pilsen Dodgeball

Vedoucí týmu: Veronika Husáková

FB Stránka: Pilsen Dodgeball

Tréninky: Americká, Plzeň, pondělí od 17.15

Tým, který vznikl během roku 2019, první turnaj jej ale čeká až v roce 2020.

Město: Liberec

Název týmu: Zatím bez názvu

Vedoucí týmu: Šárka Matyášová

FB Stránka: Dodgeball Liberec

Tréninky: U Soudu 369, Liberec, středa od 19.45

Tým, který vznikl na samotném konci roku 2019. Stejně jako plzeňský tým se teprve sehrávají, hledají posily a čekají na své první zápasové zkušenosti.

Ondřej Šmída

Máte to k některému z těchto oddílů blízko? Zkuste si domluvit společný trénink nebo přátelské utkání. A pokud vás dodgeball zaujal, vyzkoušejte ho, natrénujte a v listopadu 2020 na prvních pionýrských turnajích (7. a 14.) se těšíme na viděnou.

Více o dodgeballu pro pionýrské oddíly se dozvíte na pionyr.cz/dodgeball.

SPOLUPRÁCE A ŠKOLA VZTAHŮ

CO DĚLÁME?

V NAŠICH ODDÍLECH SE DĚTI UČÍ RESPEKTU A ŘADĚ DALŠÍCH SOCIÁLNÍCH DOVEDNOSTÍ.

Oddíl, obzvláště věkově prostupný, je unikátní sociální skupina fungující jinak než rodina, školní třída, zájmový kroužek nebo neformální parta – nabízí specifické situace a zkušenosti do života. S tím i nesrovnatelnou míru spolupodílu a spoluodpovědnosti jako žádná jiná výše zmiňovaná forma kolektivu, v níž se obvykle pohybuje. Je prostorem pro setkávání, jedinečné společné zážitky, prožívání tradic, rituálů... Ale i pro chybování, s nezbytností jisté míry pokory a respektu k druhým.

VEDEME ČLENY K ODPOVĚDNOSTI ZA OSOBNÍ RŮST A K TÝMOVÉ SPOLUPRÁCI.

Už i nejmenší děti vedeme k tomu, aby se uměly starat samy o sebe – a čím jsou starší, tím spíš se to od nich očekává. Kromě běžných praktických činností jde i o hledání vlastních silných i slabých stránek, rozvíjení znalostí a dovedností. To ale vůbec neznamená, že pěstujeme čirý individualismus. Stejně důležitá jako samostatnost je spolupráce, sounáležitost, umění spojit síly a poprat se společně s úkoly a výzvami. Děti učíme komunikovat, prosazovat své nápady i přijímat myšlenky druhých, důvěřovat ostatním i přebírat iniciativu či naopak respektovat vůli jiných. Nenásilně zjišťují, jaká je jejich přirozená role v týmu a jak se v ní nejlépe uplatnit.

STAVÍME NA SOUŽITÍ A VZÁJEMNÉ INSPIRACI GENERACÍ.

Pionýrské skupiny i jednotlivé oddíly jsou věkově velmi různorodá společenství, a to nejen tam, kde působí celé pionýrské rodiny a předávají si postupně štafetu. Soužití různě starých dětí i dospělých rozvíjí respekt a porozumění mezi generacemi. Nabízí inspiraci, jakou nelze mezi vrstevníky snadno získat, a vytváří jedinečné prostředí pro výměnu zkušeností a názorů.

PIONÝRSKÁ METODA

Ve Směrnici o hlavní činnosti (čl. II.5.1.) je pod stejným titulkem napsáno následující: Pionýr cílevědomě užívá soustavu vzájemně se ovlivňujících a provázaných složek tvořících „pionýrskou metodu“, vymezenou v Programu Pionýra („Kdo jsme“). Jde o ucelený způsob práce, jehož uplatnění zajistí dosažení výchovných cílů (příkladem provedení jsou výchovné programy) a současně odlišuje pionýrskou činnost od náplně jiných institucí působících v oblasti neformální výchovy.

SOUNÁLEŽITOST

ROSTEME S PŘEKÁŽKAMI

HRY A PRAKTICKÉ ČINNOSTI

ZÁŽITKY A DOBRODRUŽSTVÍ

POD MODROU OBLOHOU

OTEVŘENOST

AKTIVNÍ OBČANSTVÍ

CO NA TO NÁČELNÍK SPTO?

Každé dva roky si členové SPTO volí svého náčelníka. Od předminulého roku je jím Vítězslav Ondráček, kterého můžete znát i například z propagační sekce RESETU. V první části rozhovoru s ním se dozvíme, co jeho funkce obnáší a jak SPTO vnímá. V příštích Mozaice si budeme povídat hlavně o představách do budoucna.

Tvoje role je odlišná od předsedy KOP. Co konkrétně tvoje funkce obnáší?

Nejlepší na té funkci je, že je neformální, tím pádem si můžu vymyslet, co budu dělat, a nic mě nesvazuje. Můžu vycházet z požadavků svých, nebo oddílů, podle toho, co je důležité. Ale hlavně jde podle mě o činnost těch jednotlivých oddílů a o tábornictví, které oddíly spojuje.

A jaká je náplň tvé práce?

Náplň je možná trochu administrativní, dost často je potřeba komunikovat s vedoucími oddílů, ale hlavně si společně se Sněmem a Štábem můžeme vymýšlet nové akce, naposledy například Zimní táboření, nebo vylepšovat pravidla Setonova závodu. Je to takové kreativní, můžeme si tvořit spoustu věcí, které s tábornickou činností souvisí.

Oproti KOPce, která je víceméně takový administrativní mezičlánek, se SPTO více zabývá samotnou činností oddílů. Věřím ale, že se můžou vzájemně doplňovat.

Jak vnímáš SPTO?

Myslím si, že SPTO by nemuselo fungovat jen na úrovni jednoho kraje, ale klidně po celé republice. Tábornické oddíly z každého kraje nebo oblasti by si mohly vytvořit svoje vlastní SPTO, aby k sobě měly blízko a mohly spolu jezdit na akce. Tohle je taková moje dlouhodobá vize. Ono koneckonců je plno tábornických oddílů, a i když si neříkají PTO, tak kdyby se spolu více poznaly, sloučily, udělaly si spolu nějaké akce, bylo by to fajn. Ale nevím, jak to jinde funguje, chtěl bych v následujícím období zjistit, jak to je, a nějak to posunout.

ptala se **Tírís**

POMÁHEJTE S PIONÝREM

VE STŘEDU 13. KVĚTNA 2020 PROBĚHNE
24. ROČNÍK ČESKÉHO DNE PROTI RAKOVINĚ.

Od roku 2007, kdy je Pionýr partnerem sbírky, vybrali naši dobrovolníci již přes 17 milionů korun!

POJĎME DO TOHO I LETOS A POMOZME V BOJI S RAKOVINOU.

**PŘIHLÁŠKU NAJDETE V PŘÍLOZE TÉTO MOZAIKY, HLÁSIT SE MŮŽETE TAKÉ
ELEKTRONICKY (NA WWW.PIONYR.CZ KLIKNĚTE NA KYTIČKU).**

SETKÁNÍ U NÁMĚSTKA MINISTRA

Od ledna 2020 došlo na MŠMT k výrazným organizačním změnám. S nimi bylo spojeno například přesunutí odboru pro mládež do jiné skupiny MŠMT. V rámci personálních změn byl ustanoven nový náměstek ministra, řídící (novou) sekci vzdělávání, sportu a mládeže – p. PhDr. Karel Kovář, Ph.D.

Příjemné bylo jeho vystoupení na tiskové konferenci Pionýra k Ledové Praze 2020. Následovalo také přijetí předsedy Pionýra novým panem náměstkem. Na této pracovní schůzce M. Bělohávek nejen představil některé pionýrské projekty a informoval p. náměstka o konkrétním zapojení Pionýra například do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projektem „Zlepšovadlo“, ale přiblížil některé aktivity detailněji. Nutno poznamenat, že pan náměstek Kovář činnost spolku zná – i proto, že působil v minulých letech jako náměstek skupiny sportu a mládeže MŠMT.

Řeč tak byla o perspektivách – o přípravě nového ministerského dokumentu pro následující pětileté období o státní politice k dětem a mládeži, o provázanosti vzdělávání a výchovy, o lichosti obav, aby se spolková činnost v nově vytvořené sekci MŠMT neztratila ve školské problematice, o přínosech činnosti výchovných spolků pro společnost. Podobně jako na tiskovce p. náměstek činnost pionýrských dobrovolníků velmi ocenil. Zaslouží se zdůraznit, že rozhodně nešlo o jednání formální, ale věcné a praktické.

O PROJEKTU ZLEPŠOVADLO SE DOČTETE I V PŘÍŠTÍCH VYDÁNÍCH MOZAIKY.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

KDE BYDLIŠTĚ MĚ?

Navštívil mne smutný pán a přinesl výzvu exekutora s tím, že údajně byl vydán rozsudek, kterým mu bylo uloženo zaplatit „pokutu“ za jízdu „na černo“ a že má zaplatit soudní poplatky, odměnu za advokátní služby, odměnu exekutora, prostě kupu peněz – několikánásobek původní pokuty. Vysvětloval, že o žádném soudu nevěděl a že mu to celé připadá nezákonné. Vzápětí ovšem vyšlo najevo, že pán má „trvalé bydliště“ v bytě, který pronajímá, a fakticky bydlí v domku za Prahou. Tím se věc dostala do úplně jiného světla: podle z.č. 133/2000 Sb. – o evidenci obyvatel Ministerstvo vnitra vede systém „Evidence obyvatel“, kde je ohledně každého, kromě jména, příjmení vč. rodného, data narození apod. i adresa občanem nahlášeného místa trvalého pobytu. A zde byl pomyslný pes zakopán. Soudy doručují, pokud jim není oznámena jiná adresa, na místo trvalého pobytu ze zmíněného systému. Nikdo sice nemá povinnost bydlet v místě trvalého pobytu, ovšem pokud se tam fakticky nezdržuje, může to mít určité, a někdy i nepříznivé důsledky. A to se právě stalo. Zákon ale není tak nelidský a vycházel z toho, že občané nemusejí bydlet na místě trvalého pobytu. Obsahuje totiž praktickou možnost: v evidenci obyvatel lze uvést adresu (§ 10b odst. 1 cit.zák.), na kterou občanu mají být doručovány některé úřední písemnosti (což jsou třeba právě žaloby a civilní rozsudky). Děje se tak ovšem jen na písemnou žádost. Pokud nám bude zatěžko ji podat, může nám být ještě hůře.

Michal

ZAPOJIT SE, ANGAŽOVAT SE

Kdekdo z nás to nejspíš dělá a přeci to může být enviro. Co to je? Místně zakotvené, neboli komunitní učení. Tedy projekt, ve kterém se s dětmi aktivně zapojíme do veřejného prostoru. A právě takový projekt je skvělým příkladem dobré praxe environmentální výchovy.

Tématu místně zakotveného učení se u nás věnuje například Škola pro udržitelný život. Z definice je to „škola (oddíl), která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu“. Právě na jejím webu najdete mnoho nápadů, jak oživit své okolí a podpořit rozvoj místní komunity.

Některé projekty jsou co do rozsahu malé a vystačíme si na ně sami, například realizace lavičky pro odpočinek (a rozvoj environmentální senzitivity) nebo ptačích budek. Pokud máte odvalu, můžete se s dětmi pustit i do naučných stezek, stezky naboso nebo dalších edukačních prvků. Ty zabodují hned dvakrát – při přípravě se učí děti, venku pak vzdělávají veřejnost. Skrze naučné stezky můžete například lidem ukázat, jaké přírodní zajímavosti se nacházejí ve vašem okolí (ano, i na sídlišti je spousta přírody. ☺ Přitom se nemusíte nutně omezovat jen na cedule, cenné

jsou i jiné formy interpretace – jednoduché herní prvky, kvízy, geocachingová hra, QR kódy... Možností je hodně. Nicméně je důležité začít tím, co a proč chcete interpretovat, teprve pak volit formu. Příležitostí je spousta, a tak nezbývá než se zamyslet: Není to náhodou to právě pro můj oddíl? Já i příroda věříme, že ano.

Tírís

PAMĚŤ • POMOC • POZNÁNÍ • PRAVDA • PŘÁTELSTVÍ • PŘEKONÁNÍ • PŘÍRODA

POZNÁNÍ aneb kompetence a Ideály Pionýra

Pionýři – to jsou průkopníci, hledači! Nespokojení s tím, co umí, znají... Klidně i chybní, ale neustávající v poznání!

Není úplně důležité, zda jde o poznání okolí či sebe sama. Příběhy světa nabízejí poznání, což přináší porozumění i touhu věci měnit, posouvat vpřed, zájem nebýt pasivní. Poznání s sebou nese prvek aktivity a ne čekání na zázrak příští odjinud.

Mnoho lidí je přesvědčeno, že nejlepší je děti ochránit před chybami. To je ovšem hrubý omyl, který kolem nich vytváří skleníkové nereálné prostředí, a když z něj dítě jednou vyjde (a to musí nastat!), jenom zírá, jak to ve skutečnosti funguje. Nejde ovšem ani o to chyby jenom promíjet či opomíjet. Chyba má smysl jenom tehdy, když ji (alespoň vnitřně) přiznáme, nepopřeme, nesvalíme odpovědnost na jiného a nevzdáme se touhy zkoušet nové věci! Pak dostává poznání potřebný rozměr: Na nových cestách chybujeme, ale jejich poznáním se zároveň posouváme kupředu.

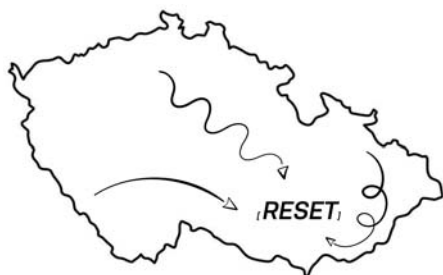
Ideál POZNÁNÍ nám nabízí rozsáhlou paletu možností: Ukáží na konkrétních příkladech, v jakém smyslu mohou být i pohádky pravdivé → umím u různých her určit jejich smysl → na konkrétních příkladech z dějin, z literatury, ze života vysvětlím, jak uvažují o smyslu jednání druhých lidí. Nebo jiný přístup: Zjistím, v čem bych měl zlepšit svůj projev, a zkusím na tom zapracovat → vysvětlím ostatním složitější zadaný úkol (např. pravidla hry) → porovnám výklad jedné události z více zdrojů.

Vážně zde nejde „jen“ o to se něco nového nabířovat, naučit – sice nic proti tomu! A vyšším cílem je na sobě stále pracovat a postupně se posouvat kupředu. Což s sebou přináší i překonání (ejhle, Ideál Pionýra) a sebeuspokojení.

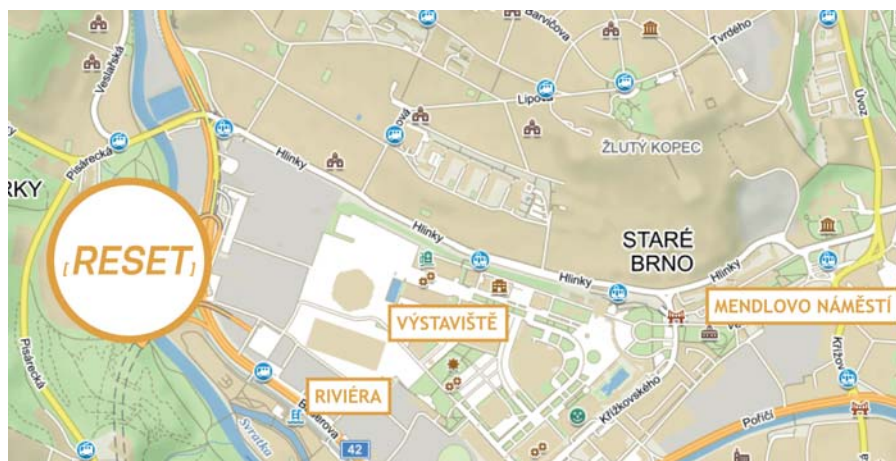
Martin

CESTA NA RESET A KDE TU BUDETE BYDLET

V minulém čísle Mozaiky jsme vám ukázali Brno z jiného pohledu. Nyní přinášíme informace, jak se k nám na RESET dostanete a kde budete bydlet.

Areál, kde budeme ubytováni, je atletický stadion za Anthroposem. Nachází se kousek od brněnského výstaviště a koupaliště Riviéra. Když pojedete vlastním autobusem, můžete přijet až na místo. Pokud pojedete hromadnou dopravou, najdete na hlavním vlakovém nádraží a autobusovém nádraží Zvonařka naše pomocníky, kteří vám s dopravou na místo pomůžou. Zároveň od nich dostanete náramek, se kterým budete mít

městskou hromadnou dopravu v Brně celý víkend zdarma.

Ubytování budete ve vlastních stanech v prostoru stadionu, na místě bude i potřebné zázemí. Ale moc času tu stejně trávit nebudete – pravděpodobně půjdete na Riviéru, do města na sobotní program nebo v sobotu večer na výstaviště, kde se

bude konat společná oslava 30 let Pionýra. Na výstavišti dostanete také sobotní večeri, ta páteční a obě snídaně budou vydávány v místě ubytování a nedělní oběd dostanete na cestu.

**VŠECHNY INFORMACE K CESTĚ A UBYTOVÁNÍ (MAPKY, SOUŘADNICE APOD.)
NAJDETE NA WEBU RESET.PIONYR.CZ.**

UKODĚLNÝ SLABIKÁŘ

První ročník „Rukodělného slabikáře“ je za námi. A byla to vskutku vydařená akce! Čtrnáct instruktorů a vedoucích si víkend hrálo, užívalo a načerpávalo nové

rukodělné nápady. Na programu bylo písmeno A jako alu drát a písmeno P jako papír. ☺

Děkujeme všem, kdo přijeli. Na listopad (6. – 8. 11.) se můžeme těšit na písmeno L jako látka a V jako vánoce. ☺

Ivana Mochurová

SLAVÍME. TANČÍME. PLESÁME.

Anketa k námětům na oslavy 30. výročí obnovení samostatného Pionýra poskytla i námět na Ples pionýrů. Plesová sezóna ovšem pionýrské plesy obsahuje pravidelně. Proto zde přinášíme alespoň krátké ohlédnutí za lednovým plesáním z Brna a Prahy, roztančeným Holešovem a připomeneme, že další plesy v řadě míst se právě konají či konat budou.

V sobotu 11. 1. hostilo SVČ Lužánky tradiční Pioples pořádaný brněnskými pionýry, který letos přinesl „zálesáckou duši v elegantních šatech“. Ples jednoznačně prokázal, že platí teze: Pod září reflektorů jsou muži přitažlivější a ženy krásnější. A je lhostejné, jestli je jejich duše zcela zálesácká (v duchu se již někteří možná viděli další týden na Zimním táboření :) a nebo méně zálesácká. Bavili se všichni náramně. Závěrem ještě douška: Výtěžek z tom-boly z plesu jde na adopci vlka arktického v brněnské zoo.

O týden později, 18. 1. zaplesali i pražští pionýři na tradiční akci v Divadle Za plotem zajištěné Pionýrskou skupinou Záře. Přestože nešlo o tak ryzí zálesáky jako v Brně, o zábavu rovněž nouze nebyla. Ostatně i zde se prokázala platnost teze o krásnějších ženách a přitažlivějších mužích... společenské oblečení totiž slušelo všem a zdánliví drsníci se mávnutím kouzelných proutků měnili ve lvy

salónů a ženy či dívky v dámy zasloužící si obdiv nejen za bravurní chůzi na štekách. Nejpodstatnější ovšem bylo, že o zábavu nebyla nouze a byl i prostor k mnoha setkáním starých i mladých známých.

Ten samý víkend, v neděli 19. 1., uspořádala v Holešově Pionýrská skupina dr. Mirko Očadlíka ve spolupráci se SVČ TYMY celorepublikovou soutěž ve folklorních tancích. Byla otevřená všem zájemcům o folklor – oddílům, školám, folklorním souborům, SVČ, DDM atd. Zúčastnilo se jí 5 vysílajících folklorních souborů se 6 pásmi. Účast byla dokonce mezinárodní, protože soutěžil i jeden soubor ze Slovenska.

V mladší kategorii nakonec zvítězil soubor Zrníčko se SVČ TYMY, ve starší kategorii získal 1. místo soubor Líšňáček z Brna a juniorskou kategorii vyhráli tanečníci ze ZUŠ Stella z Povážské Bystrice. Pořadatelé už teď zvou na příští ročník v lednu 2021.

OCHUTNÁVKA Z PŘÍŠTÍ MOZAIKY

V následujícím vydání Mozaiky najdete mimo jiné i povídání se zástupci Policie ČR o nebezpečích, která číhají na děti na sociálních sítích. Zatím se můžete podívat na video, které zveřejnila přímo policie.

#SAYNO

DOPORUČENÉ VIDEO POLICIE ČR:

[HTTPS://YOUTU.BE/UKVNHQSQR4G](https://youtu.be/UKVNHQSQR4G)

(NA YOUTUBE.COM VYHLEDEJ HESLO „ŘEKNI NE“)

Policie ČR: ŘEKNI NE! Say No!

PŘIJEĎTE NA RUKODĚLNOU LTŠKU

Týden plný vyrábění, týden plný inspirací, týden plný nových technik – to je Letní Táborová Škola rukodělná.

Ano – to přesně je týdenní rukodělný pobyt v Zelené Lhotě na táborové základně Pionýrské skupiny Jitřenka Kdyně.

Akce se uskuteční od neděle 9. srpna do pátku 14. srpna 2020.

LTŠ je určená pro instruktory a vedoucí oddílů, kteří do svých aktivit zařazují vyrábění všeho druhu. Výstupem bude mnoho námetů pro každotýdenní činnost, stejně jako pro víkendové akce či tábory.

Průběh akce je jednoduchý: vyrábíme pořad a vyrábíme dobrovolně, v praxi to znamená, že kdo by nechtěl nějakou techniku zkusit, může se jen dívat, a naopak, kdo chce vyrábět i ve svém volnu, např. při poledním či nočním klidu, tak klidně může. Každým rokem se sjíždí v průměru 18 vedoucích a aktivity si užívají plnými doušky.

Přihlásit se na akci můžete prostřednictvím pionýrské Přihlasovny. Bližší info vám ráda poskytne Ivana Mochurova:

tel. 607 814 571

e-mail i.mochurova@gmail.com

OPERACE DOMINO

Datum: 7. – 10. května 2020

Lokace: Mařenice, okres Česká Lípa, ČR

Výzva pro všechny airsoftové oddíly a ty, co se airsoftem zabývají. Přijďte na setkání. Připraveny jsou tematicky založené mise, soutěže pro jednotlivce i skupiny a další doprovodný program.

Vybavení: spacák, karimatka, ešus, stan, airsoftové zbraně a ochranné pomůcky pro airsoft (brýle nebo maska).

Více informací na prihlasovna.pionyr.cz

PŘIJEĎTE TO ZAŽÍT!

BUĎTE VIDĚT VE DNE V NOCI

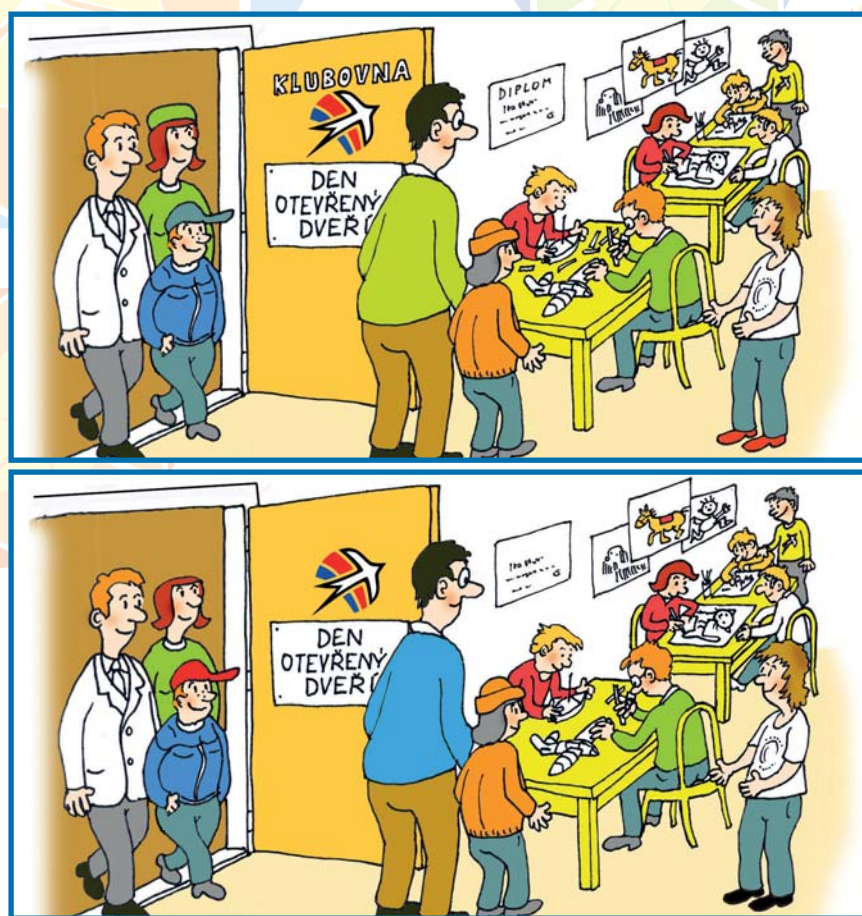
POHYBUJTE SE I S DĚTMI PO SILNICÍCH BEZPEČNĚ A JEŠTĚ K TOMU PROPAGUJTE PIONÝR!

S pionýrskými reflexními páskami (v několika barvách) a v reflexních vestách (velikost 7-12 let) vaše světlé žádné řidič nepřehlédne.

EMOSKA.PIONYR.CZ

NAJDI 7 ROZDÍLŮ

STÁTNÍ VLAJKY

Jsou důležitými symboly států, které reprezentují – mají svoji symboliku, historii, příběhy. Jsou i nositeli tradic či inspirací... Pojďme se u některých zastavit a vyzkoušet své znalosti.

VÍŠ TO?

Vlajka našeho státu prošla vývojem/změnami a mnoha různými peripetemi. Původně

u nás byla užívána pouze dvoubarevná, bílo-červená (horní pruh bílý, dolní pruh červený) – ta vycházela z tradiční vlajky zemí Koruny české, která se užívala po staletí, krátce i od roku 1918. Ovšem Polsko i Rakousko mělo vlajky podobné... Proto byl do nové verze vlajky nedávno vzniklého státu přidán tzv. žerďový klín v modré barvě. V r. 1919 ne tak hluboký, až v roce 1920 prodloužený do dnes užívané podoby. Mimochodem – v době svého vzniku byla jednou z prvních oficiálních vlajek na světě používajících klín.

Co myslíte – mají barvy naší státní vlajky symboliku?

Více o naší státní vlajce se dočtete také na straně 23.

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI Z ÚNORA

Obrázek: Oproti hornímu obrázku na tom spodním – 1) je modro-bílá značka na kolíku 2) jedna muchomůrka je žlutá 3) zajáci chybí zuby 4) psovi chybí vlasy 5) kompas je červený 6) jsou navíc houby mezi psem a pařezem 7) chybí klacek na zemi.

Státní vlajka: Švýcarsko

Osmisměrka: Pionýr nabízí... nepřehledné množství námětů, příležitostí a dobrodružství

A jaké odpovědi jsou správné tentokrát? Napište správné odpovědi na mozaika@pionyr.cz a získáte dáreček z E-mošky!

KARLOVA STUDÁNKA

Jeseníky kromě krásné přírody a okouzlujících panoramat nabízejí i možnost odpočinku v lázních a mocné léčivé prameny. Některé z nich najdeme v horském lázeňském komplexu Karlova Studánka. Tu najdeme na úpatí Pradědu. Je jedno, jestli se sem vydáte v létě nebo v zimě. V každém období zde najdete turistické a sportovní vyžití.

Jeden z pramenů (Petrův) nalezneme v tzv. pitném pavilonu. Sjíždí se sem na něj lidé ze širokého okolí, jelikož je proslulý svou léčebnou mocí. Místní prameny nesou různá jména podle významných osobností, které v této oblasti působily – syn Marie Terezie Maxmilián, arcibiskup Norbert

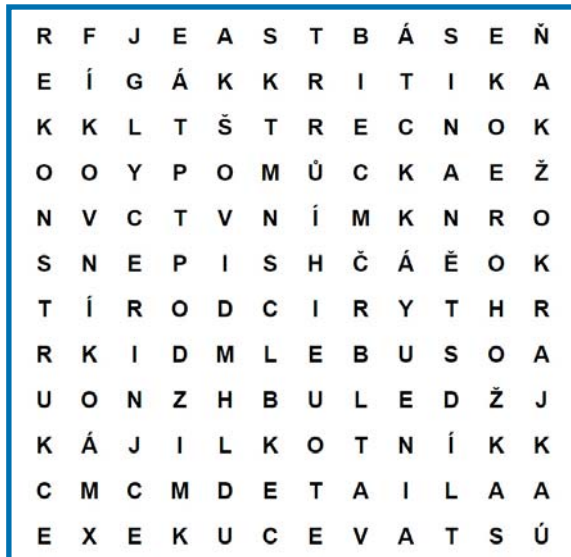
Klein nebo náměstek ředitele lázní Petr. Podle pověstí ani jeden z pramenů nikdy nevyschne. Pokud máte rádi geocaching, Karlova Studánka vám nabídne možnost nalézt spoustu různých kešek. Tuto činnost můžete spojit s výletem na již zmiňovaný Praděd, procházkou kolem řeky Bílá Opava, prohlídkou malebné místní architektury a kapličky svatého Huberta. Pro ty z vás, které zajímá geologie, je zde připravena geologická expozice.

Bětko

PIONÝRSKÁ OSMISMĚRKA

Vyzkoušej si svůj důvtip a vylušti tajenku. Osmisměrku můžeš ostatně zkopírovat a rozmnožit i pro děti nebo zvětšit pro společné luštění...

BÁSEŇ
BERÁNEK
CIHLIČKA
DETAIL
DIVOŠKA
EKEKUCE FÍKOVNÍK
GLYCERIN
HRUDKA
KONCERT
KOTNÍK
KOŽKA
KRAJKA
KRITIKA
KYTICE
LIJÁK
PODZIM POMŮCKA
REKONSTRUKCE
ROHOŽKA
STĚNA
TITUL
ÚSTAV

TAJENKA: Státní vlajka České republiky

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

- 5. 3. oslaví své 50. narozeniny **Tomáš Podola** z PS Miloše Sýkory (Moravskoslezská KO).
- 12. 3. oslaví své 50. narozeniny **Pavel Kavina** z 8. PS (Pražská OP).
- 25. 3. oslaví své 40. narozeniny **Martina Lančová** z PS Sokol (Moravskoslezská KO).
- 27. 3. oslaví své 40. narozeniny **Martin Düringer** z PS Březová (Plzeňská KOP).
- 29. 3. oslaví své 45. narozeniny **Jiří Říha** z PS F. L. Věka (Královéhradecká KO).
- 30. 3. oslaví své 50. narozeniny **Jan Králík** z PS Skřítkové Blížejev (Plzeňská KOP).

BLAHOPŘEJEME!

VÝROČÍ

Duben 1945 – měsíc, kdy začalo osvobození nynější České republiky od nacistické okupace (první osvobozené město bylo ovšem již koncem března: Osoblahy).

1. 4. Mezinárodní den ptactva

1. 4. 1700 od tohoto dne Angličané slavili 1. duben jako April – „Den bláznů“ a dělali si šprýmy a legrácky, původ zvyku je nejasný.

2. 4. Mezinárodní den dětské knihy

4. 4. 1875 měla v Praze premiéru symfonická báseň Vltava, druhá z cyklu Má vlast Bedřicha Smetany.

4. 4. 1915 se narodil spisovatel Jan Drda.

4. 4. 1935 se narodil Jiří Wabi Ryvola, jedna z největších osobností poválečné trampské písničky. (obr. 1)

5. 4. 1355 byl Karel IV. korunován císařem Říše římsko-německé.

5. 4. 1835 se narodil básník a spisovatel Vítězslav Hálek.

7. 4. Světový den zdraví

11. 4. Mezinárodní den solidarity osvobození politických vězňů

12. 4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky

13. 4. 1950 proběhla v Československu „akce K“ – likvidace mužských řádů a řeholí. Po ní bylo 2376 mnichů soustředěno do internčních klášterů či táborů nucených prací.

14. 4. 2010 vybuchla islandská sopka Eyjafjallajökull, což pocítila celá Evropa (např. omezením leteckých spojů kvůli oblakům kouře).

17. 4. 1925 se narodil herec a výtvarník Miloš Nesvadba. (obr. 2)

18. 4. 1920 proběhly první volby do československého parlamentu.

19. 4. 1880 vstoupila v platnost Stremayrova jazyková nařízení, která zaručovala rovnoprávnost češtiny s němčinou před státními úřady.

20. 4. 2010 došlo k explozi vrtné plošiny Deepwater Horizon, která způsobila únik milionů litrů ropy do moře – ropná skvrna na hladině plochou přesáhla 10 000 km². (obr. 3)

22. 4. Den Země

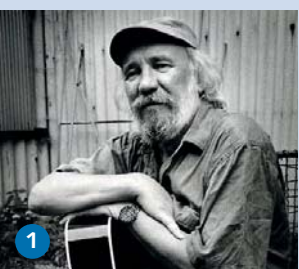
23. 4. 1420 se narodil český král Jiří z Poděbrad. (obr. 4)

23. 4. 1500 přistál Pedro Álvares Cabral v Brazílii a zabral ji pro portugalskou korunu.

24. 4. 1990 odstartoval na oběžnou dráhu vesmírný Hubbleův teleskop. (obr. 5)

27. 4. 1940 na příkaz Heinricha Himmlera byl oficiálně založen tábor Auschwitz I v polské Osvětimi.

29. 4. Mezinárodní den tance

FACE, INSTA NEBO RADŠI VLAJKOVANÁ?

Skloněná hlava, obličej ozářený namodralým světlem... Proč dnes tolik dětí – a ruku na srdce, také dospívajících a dospělých – tráví čas u mobilu? Co nám sociální sítě dávají? A proč jim dáváme přednost před jinými aktivitami, včetně oblíbených táborových her? Jednou z odpovědí je, že nám dávají pocit sebedůležitosti, důležitosti, lásky a blízkosti. Spouští v nás stejnou reakci jako jakákoliv odměna, pohazení, uznání od důležitého člověka. A to není málo.

Vezměme si třeba Facebook. Právě jsme nahráli fotku z dovolené. Pravda, občas přišlo, autobus měl zpoždění a oběd nebyl nic moc. Na net ale nahrajeme fotku s vysmátým obličejem, ve slunečních brýlích a parádní Insta-friendly zmrzkou. Sociální sítě nám umožňují jemně zkreslovat realitu vytvářet co nejlepší sebeobraz – když nám okolí potvrdí, že zažíváme skvělou dovolenou, oddechne si a utvrdíme se v tom, že to tak opravdu je.

To není výsměch. Je přirozené chovat se tak, jak po nás chce okolí, poměřovat se, zda to, co dělám, je normální, běžné, zda to okolí oceňuje. V minulosti to byla otázka života a smrti – když se náš předek nechoval tak, jak tlupa schvalovala, nepřežil zimu. Dnes si potřebujeme ověřit, že ve svých názorech nejsme sami – a to nám může potvrdit rodina, přátelé či sledující na sociálních sítích.

ovšem nepravdivá. U lidí je to s odměňováním dost podobné. Na Facebook se tak vracíme a každý lajk a vlnitý komentář nám v mozku spouští slastnou reakci odměny. Jsme důležití, jsme oblíbení, jsme hodnotní. Na vývoji sociálních sítí se podílí řada odborníků, psychology nevyjímaje. Je dobré vědět, že Facebook nám nenaservíruje všechny lajky najednou. To by nás udělalo šťastnými jen jednou. I když všichni naši přátelé zareagují lajkem během pár minut, Facebook je zobrazuje postupně. Nikdy nevíme, jestli už jsme viděli všechny, nebo ještě nějaká odměna přijde. A tak se vracíme, stejně jako Skinnerovy myšky pro potravu. Odměna zkrátka přichází okamžitě, a opakovaně, mnohem rychleji a snáz, než pocit uspokojení z vlajkování.

Abychom si rozuměli – sama sociální síť denně používám. Nevidím v nich koncen-

Vždy věnujte čas tomu, kdy a proč je možné pravidla porušovat.

Nesmyslná bezdůvodná pravidla se dodržují těžko. I menším dětem můžete vysvětlit, co jste se právě dočetli – a proč je občas fajn mobil odložit. Na přínosy mohou při hře nebo diskuzi přijít i děti samy. Třeba vás překvapí.

Udělejte z mobilu téma schůzky. Existuje spousta her, které fungování sociálních sítí, nadměrné užívání mobilu, rizika i mediální gramotnost umí skvěle přiblížit.

Zajímejte se o to, jak děti na mobilu tráví čas. Často je to pro ně důležitá součást života, tak se na ni ptejte. Co na mobilu děláš? A co tě nejvíce baví? Ukážeš mi to? Dejte dětem zájem a ocenění v opravdovém životě, aby jeho náhradu z mobilu potřebovaly co nejméně.

Plňte výzvy. Pracuji hlavně s dospívajícími, kteří na podobné věci slyší. Odinstalovat si z mobilu tři aplikace? Vydržet co nejdéle bez připojení na sociální síť? Najít nejlepší milý a nejdrsnější nenávislný komentář? Všechno jsou to výzvy, o kterých můžeme na příští schůzce mluvit a zkoumat je.

Udělejte z mobilu společníka. Sdílejte fotky ze společných akcí. Mluvte o věcech, které si děti na sociálních sítích přečetly, o komentářích, které mají pod fotkami. Učte skrze ně empatii nebo mediální gramotnost. Fantazii se meze nekladou.

Tamara Kunčarová
psycholožka a lektorka prevence,
www.zittadated.cz

JE PŘIROZENÉ CHOVAT SE TAK, JAK PO NÁS CHCE OKOLÍ, POMĚŘOVAT SE, ZDA TO, CO DĚLÁM, JE NORMÁLNÍ, BĚŽNÉ, ZDA TO OKOLÍ OCEŇUJE.

Vraťme se k fotce na Facebooku. Je důležité, že jej máme v mobilu a hned vše vidíme: Fotka právě dostala tři lajky. Vracím se k práci, ale za pět minut se kouknu znovu. Dalších pět! Paráda. Měla bych psát tenhle článek, ale ještě se kouknu. Další tři! A k tomu komentář, jak mi to sluší! Kromě toho, že mi mé okolí potvrzuje mou hodnotu – věnuje svou pozornost a čas tomu, co dělám, takže jsem pro ně zřejmě důležitá – spouští se mi v mozku reakce na odměnu. Na mnohých výzkumech (např. B. F. Skinner a jeho následovníci) se zjistilo, že krysy se vracejí tam, kde získaly odměnu. Nejčastěji, pokud je odměna opakovaná,

trované zlo. Jen se lidem snažím přiblížit, jak a proč je tak jednoduché utopit se v hlášeních o novinkách, lajkách, komentářích a žádostech o přátelství. Pocity, které díky tomu zažíváme, jsou silné.

CO S TÍM?

Vždycky, když se snažím porozumět novému tématu, lámu si hlavu nad tím, jak to funguje a co já sama s tím mohu udělat – jak to mohu změnit anebo (pro mě osobně lépe) integrovat do vlastního života.

Co tedy s nadměrným užíváním sociálních sítí na mobilu, jak u sebe, tak u dětí, které nám rodiče svěřují? Nemám jednoduchá řešení. Můžu vám dát tipy – a třeba právě u vás budou některé fungovat.

Dodržujte na schůzkách jasná pravidla. Pokud dle vašeho názoru mobil na schůzku či výpravu nepatří, tak tam zkrátka nepatří. Dvě hodiny i víkend se bez mobilu zvládnout dá.

Sami pravidla dodržujte. Děti těžce nesou (a já se jim nedivím), když musí pravidla dodržovat a vedoucí ne. Pokud např. musíte zavolat rodičům o zdravotním stavu jejich dítěte, se svými svěřenci o tom mluvte.

STOLETÉ VÝROČÍ STÁTNÍ VLAJKY

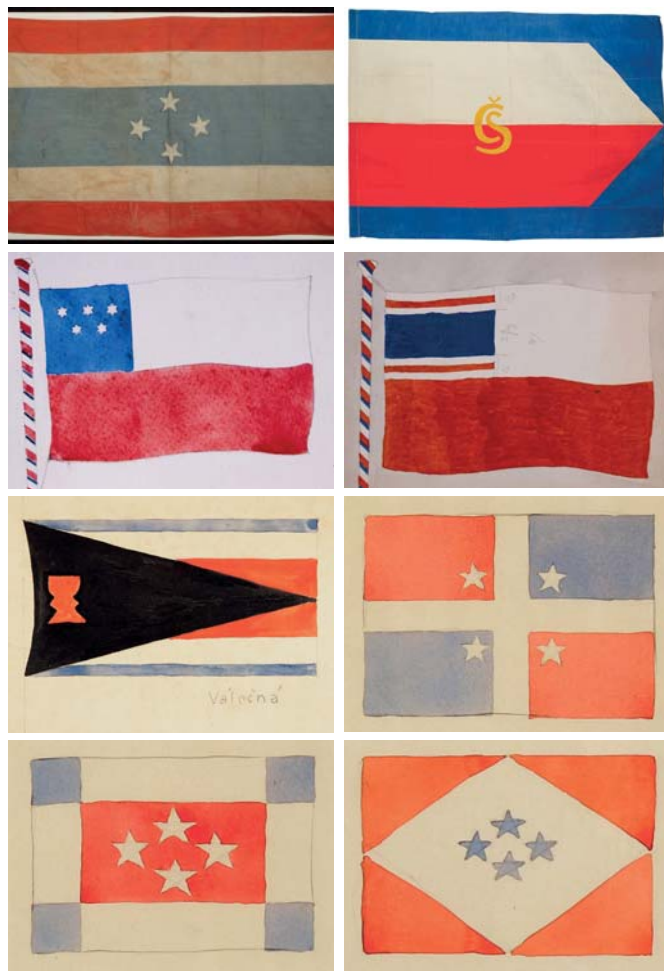
V březnu je to sto roků, kdy byla stanovena podoba naší vlajky tak, jak ji známe. Došlo k tomu schválením a vyhlášením Ústavní listiny Československé republiky (nabyla účinnosti v březnu 1920). Ve velmi blízké podobě (s menším klínem) se užívala již od r. 1919, kdy byla vytvořena. Autorem byl p. Jaroslav Kursa.

JAKÁ BYLA SITUACE?

Nová republika, vzniklá v říjnu 1918, samozřejmě potřebovala i nějakou vnější identifikaci. Svoji roli hrála i všeobecná touha po státní vlajce, již by se mohla vzdávat čest. Žlutočerné barvy Rakousko-Uherska byly vnímány nenávistně, a tak se nejprve všichni obrátili k bíločervené bikolóře, jež odkazovala k historicky užívané vlajce zemí Koruny české. Československo ovšem nebylo jedinou nástupnickou zemí Rakousko-Uherska, která tuhle barevnou kombinaci začala užívat, viz vlajky Polska (též bikolóra) nebo Rakouska, jež byla rovněž bílo-červená, jen pruhy měla tři.

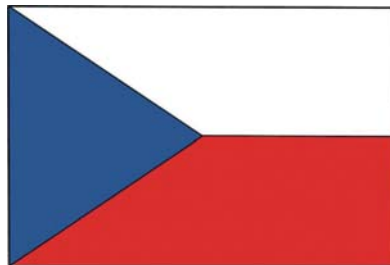
NÁVRHY

Potřeba odlišení proto vedla k ustavení (duben 1919) zvláštní komise, jež posuzovala rozmanité návrhy...

KONEČNÁ PODOBA VLAJKY

vznikla z požadavku na co nejjednodušší linii. Ale vyvíjela se postupně, původní návrh p. J. Kursa nabízel tzv. žerďový klín jen do třetiny délky. Několikaměsíční zkoušení ovšem ukázalo potřebu klín zvýraznit, a tak byl v konečné podobě prodloužen až do poloviny délky vlajky.

Užívala se po celou dobu existence Českoslovenka a až za Protektorátu Čechy a Morava byla nahrazena jinou vlajkou.

Původní ovšem užíval zahraniční odboj po celou II. světovou válku.

Bylo proto zcela přiro-

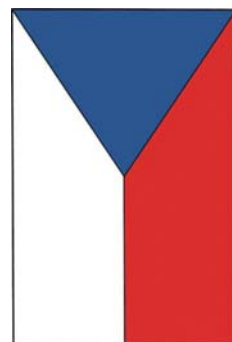
zené, že během osvobozování byla československá vlajka spontánně vyvěšována a znovu užívána.

Přetrvala ve stejné podobě až do roku 1992.

ČESKÁ REPUBLIKA

Se zánikem federace (31. 12. 1992) se měla přestat užívat. Tak se rozhodli tehdejší představitelé při dělení Československa na dva samostatné státy. Slovensko už v té době velmi aktivně užívalo svoji (novou) vlajku – tři vodorovné pruhy. Česká vlajka – přestože od r. 1990 měla oficiální podobu – ovšem nikoho nezajímala... A nikdo ji – ani při oficiálních příležitostech – fakticky neužíval.

Češi nakonec výše zmíněný princip o neuznávání původních symbolů nedodrželi a odůvodnili to tím, že noví poslanci nejsou vázáni rozhodnutím zákonodárného sboru už neexistujícího státu. Představitelům Slovenska se to sice nelíbilo, ale nakonec zůstalo jen u víceméně formálních protestů.

SYMBOLIKA BAREV

Zajímavé je, kolik různých vysvětlení a citových teorií o významu barev užitých na vlajce je. Přitom ovšem platí, že oficiální výklad symboliky nikdy neexistoval a je tomu tak i dnes. A přestože by „příběhu vlajky“ asi interpretace užití jednotlivých barev přidávala na přitažlivosti, jde pouze o osobitou činnost každého vykladače. V roce 1920 (jak plyne i ze zápisu z jednání Národního shromáždění) šlo především o zdůraznění záležitostí estetických, bez konkrétního významu. A tak již zůstalo, a to přes všeobecnou „lidovou tvořivost“ spatřující za vším cosi víc.

NEJEN 100 LET ZASLOUŽÍ RESPEKT

Závěrem připomenu, že aktuálně je základní vymezení státních symbolů provedeno v Ústavě ČR, blíže o jejich podobě hovoří zákon č. 3/93 Sb. o státních symbolech ČR, kde jsou popsány a vyobrazeny všechny státní symboly, i vlajka. Jejich užívání vymezuje zákon č. 352/2001 Sb. o užívání státních symbolů ČR, kde mj. stojí: „Ostatní fyzické a právnické osoby a organizační složky státu mohou užit státní vlajku vhodným a důstojným způsobem kdykoliv.“

Mějme proto na paměti, že státní vlajka si zaslouží naši úctu a vhodné zacházení.

Martin

ZAŽEHNĚME OHNĚ!

OSLAVME VÝROČÍ
A POKUSME SE
SPOLEČNĚ
O REKORD

21. 3. 2020 v 16.30
PIONÝŘI PO CELÉ REPUBLICCE
SPOLEČNĚ ZAPÁLÍ OHNĚ

PŘIDEJTE SE I VY!

K OSTATNÍM PIONÝRŮM SE PŘIDEJTE
NA PŘIHLAŠOVNĚ

více informací na
pionyr.cz/30-let-po-svem/ohne
anebo na straně 10

